

UJ KORSZAK

NAPJAI

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szer István-ter 1.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapkiadó: Baranyay Lajos.

A TANITÓBANK BUKÁSA.

A Népszava nagy örömmel üdvözlö, hogy „július 17-ikén csöndes részvétlenség mellett jobblétre szenderült a Tanítóbank.”

Eddig rendben voltunk. Ami nem életképes, hadd pusztuljon. De a Népszava egyuttal — szokásához híven — maszlagol is. Közleménye alcímében „a reakciós tanítók grúndolásának szomorú történetéről” beszél s cikk folyamán arról, hogy a bankalapítás sikerének a progresszív tanítók lapja, az Uj Korszak állott utjába az ő felvilágosító írásai-val.

Hogy mennyiben igaz ez utóbbi megállapítás, vagyis, mennyiben akadályozták meg Uj Korszakék kollégáik pénzügyi vállalkozását, ahhoz semmi közünk. Ők mondják, tehát igaz lehet, hogy a radikális irányú tanítók még a saját kártarsaik gyomrába, illetőleg zsebébe is szívesen belegázolnak, ha azok nem az „Uj Korszak” egyedül üdvözítő receptje szerint óhajtának boldogulni. Ismételtlen mondjuk: ehhez nekünk semmi közünk, raktározzák el a szabadkőműves Moussongék jóhiszemű követői értékes emlékeik közé ezt a tapasztalatot.

Mi csak az ellen tiltakozunk, hogy a Tanítóbankot a Népszava, az Uj Korszak és kapcsolt részeit úgy tüntették fel, mint „a reakciós tanítók grúndolását.”

Nem; a Tanítóbank, Moussongék, hivatalos lapjuk „A Tanító” s általában az egész országos tanító szövetség mai összetételében minden egyéb, csak nem reakció.

A dolgot úgy áll, hogy Moussongék, mint afele szabadúszó liberális-szabadkőműves társaság, akarnak rombolni régi értékeket, akarnak kitépni régi gyökereket, akarnak támadni megszentelt hagyományokat, de a barikádokra nem mennek. Nem; az ő bőrük sokkal értékesebb. Lefelé is néznek, még felfelé is, jobbra is kacsintanak, meg balra is, népszerűk is akarnak lenni, de gutgesintek is, sze-

retik a demagógiát, de kormányképességüket sem akarják elveszíteni.

Sokszor a progresszívek hangján beszélnek, de azért „a bazafias és vallásos erést nem bántják”, mérgezett nyilaikat állandóan lövöldözik a „klerikalizmus” ellen, de azért az Uj Korszakékkal való rokonságot tagadják. Beállnak cirkszi kötéltáncosnak, főznek a szegény jó tanítóknak olyan ebédet, mely se hús, se hal. A természetrajz az anatómiát, a kétélűt az osztályába sorozná őket, ma kopolytául, holnap tüdővel lélezenek, mint afele csepürágók, egyszer meglehet, máskor hideget fújnak a szájközből s azt hiszik, hogy így érnek célt.

Pedig a fegyverük hátrafelé sül el. Uj Korszakék sokkal radikálisabbak és ösztintebbek, semhogy velük egy gyékényen árulnának (mint a Népszava cikke s többégy küzdelmük bizonyítja) s a becsületlen, keresztény meggyőződésű tanítók sokkal okosabbak, semhogy szerük el engednék magukat fogatni.

Beteljesedett rajtuk az írás szava: „bárcsak hideg vagy meleg volt, akkor talán tűrnék valahogy, de, mivel se hideg, se meleg nem vagy, hanem langyos vagy, azért utállak és kezdelek kivetni a szájbamból.”

S így van ez jól. Az Országos Tanító Szövetség sokhoz ért, csak azt nem tanulta meg, hogy az idő kerekere forog, az óramutatót nem lehet visszafelé huzni s ma már a jelszó: vagy — vagy! A liberális csepürágó ideje már Magyarországon, a buta, ócska jelszavak utolsó menedékhelyén is lejárt s ma már itt is eljutottunk oda, hogy érjük, ha valaki becsületlen, hívő keresztény, azt is érjük, ha valaki, mint a medve a kócos oláh, akarjuk mondani: a szociáldemokrata petrolörök füttýére táncol: de ministeri bizalom irányában kilincselő szabadkőműves akarnokok arisztokrata hajóját hajtó radikális evezőnek ma már nem áll be senki. Legfeljebb a nagyon buta emberek. Ilyen pedig, hál’ Istennek, kevés van.

Ezért bukott meg a Tanítóbank s ez viszi sirba a Tanítók Országos Szövetségét is, ha elvét nem revidálja és vezetőségében tabularasat nem csinál.

Háború.

Az orosz harctér.

Az orosz támadás a Bug menti vonalat aka mindenáron menteni ma knak. Ezért nyugtalanítják a Bug felső szakaszán galíciai frontunkat. Sokalnál az oroszok ismételt heves támadásait visszautasítottuk. Minden erőlködésük, hogy Cholm—lublini frontunk hátába kerüljenek és a szövetségesek frontját északi irányból kelet felé hajlítsák, teljesen hiábavaló. Varsó fölött, amely körül a gyűrű most már egészen szűkre szorult, mind gyakrabban jelennek meg győzelmeink repülő hírnökei, a német repülőgépek.

A legújabb jelentés az oroszok visszavonulását jelentti.

Szombat hajnalra tudtuk meg az örömdetes hírt, hogy az oroszok egyik jelentős helyisége, az első nagy oroszországi előnyomulásunkor a mienszor elölegetett Lublin a miénk. Győzelmes csapataink elfoglalták.

A nyugati harctér.

Az örökös harctéri eredménytelenségek nagy depressziót keltenek Londonban és Párisban és Asquith beszéde, amelyet nem kis részben egy ugyanazon a napon cáfoltak meg az események, nem tudta ezt elosztlatni. A sajtóban heves támadást intéznek Asquith ellen, szövátetének, hogy a háboru tizedik hónapjában nem volt gépfegyver és nem volt puska és élesen bírálják a Dardanella-akció esztelenességét is.

Az olasz harctér.

A második isonzo csatának vége. A Sdrausinánál és Vermegliánál megkísérelt támadások már csak a nagy harc utolsó, elhaló hullámlokkései voltak és fölösleges megjegyoznünk, hogy teljesen eredménytelenek.

Székesfehérvár lovagszobra.

A város lovagszobra ünnepélye elnökei és végrehajtóbizottságának névsora a következő:

Védnökök: Dr. Prohászka Ottokár, gróf Széchenyi Viktorné, Szögyény-Marich Julia, Lyka Dóme, Szűts Jenőné.

Elnök: Gróf Széchenyi Viktor, **előnökök:** Dr. Saára Gyula polgármester, Szűts Jenő alispán, Auilik József, Grünfeld Jakab, dr. Saára Gyuláné, Aulich Józsefné, Lyka Dómené.

Jegyzők: Balassa Sándor, dr. Balassa Imre, dr. Kerekes Lajos, Farkas Sándor, Wertheim Pál, Vértess József, dr. Csitáry G. Emil.

A végrehajtóbizottság tagjai: Dr. Csöppentszky Mihály, Dieballa György, Baranyay Lajos, Grünfeld Jakabné, dr. Holly Géza, Elek Gyula, Hübnér Károly, dr. Klauz György, dr. Horváth Kálmán, Bilkei Ferenc, Kisteleki István, dr. Kutny József, dr. Kerekes Lajos, dr. Kisteleki Károly, Kovács Á. Sándor, Kail Antal, Kenessey Kálmán, dr. Krausz Zsigmond, Keller Izsó, dr. Lauschmann Gyula, dr. báró Mandorff Géza, Maron István, Marossy Arnold, Miklós Géza, dr. Nosz Gyula, dr. Eisenbarth Károly, Vértessy József, dr. Vértessy Géza, Pék János, Rauscher Béla, dr. Réti Ede, Reé István, Ságay Lajos, Simon Sándor, dr. Steiner Jákó, dr. Mátrai Rudolf, Kelemen Béla (igazgató), dr. Gutcher Jenő, Kenessey István, Kárpáti Kelemen, Ehrnberger Ernő, dr. Havranek József, dr. Mészöly József, dr. Tunner Károly, dr. Szűts Geodeon, dr. Löwy Károly, Kiss Géza, Hampel százados, Csató Ferenc, László István őrnagy, Siczhrava Ede, Rudolf őrnagy, báró Eötvös László, Magdics István kanonok, Scheirich Antal, Wertheim Armin, Mayer Károly kanonok, Petőc Kálmán, Roediger Gyula.

Balassa Sándorné, Ehrnberger Ernőné, Gerő Jakabné, dr. Holly Gézané, Hübnér Károlyné, Kenessey Kálmáné, dr. Kerekes Lajosné, dr. Kisteleki Károlyné, Karl Istvánné, Keller Izsóné, báró Eötvös Lászlóné, Csató Ferencné, ifj. Navranek Józsefné, özv. Báró Je-

SÖVEGJARTÓ vaszonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

színes zepihjrek, karton, schiffon és damastból. Különbéle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendőkből. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

Egyes szám ára 4 fillér.

nőné, Brestyánszky Karolin, Kégl Miklósné, László Istvánné, Kovács Ilona, Tóth Gézáné, Petőc Kálmáné, dr. Löwy Károlyné, dr. Szűts Gedeonné, Schwarbach Flóra, dr. Lauschmann Gyuláné, Molnár Jenőné, Lichtneckert Antalné, Rödiger Gyuláné, Rauscher Béláné, Réé Istvánné, dr. Steiner Jákóné, özv. Szűts Kálmáné, Tarján Gézáné, Wertheim Pálné, Vigyázó Imréné, Vértessy Józsefné, Verebi Végh Mária, dr. Eisenbarth Károlyné, Dieballa Györgyné, özv. Deutsch Ignácné, dr. Krausz Zsigmondné, dr. Tunner Károlyné, dr. Réti Edéné, özv. Say Istvánné, dr. báró Manndorff Gézáné, Moenicz Károlyné, dr. Steinherr Jakabné, özv. Klein Józsefné, özv. Giffing Edéné, Molnár Béláné, Miklós Gézáné.

Hindenburg-hősök.

A mi vitéz 69-es háztredünk katonái közül újabban a következők írták be nevüket a hádsereg aranykönyvébe:

A vakmerő kürtösök.

Faricska Ábel, 69-ik gyalogezredbeli zászlóaljkiürtös volt, békében sok altiszt irigye volt, ez a szolgálatot. A harcokra azonban már nincs nyargalás, itt a jelentéstétel a fődolog. *Faricska* a legsűrűbb golyózáporban is vitte a jelentéseket, sőt a rohamban is előrefutott a többiekkel, ha erre alkalma nyílt, mint pl. Talarskinalé) Magurnál. Mindig rátalált századára, még áttekinthetetlen terepen vivott átközetek után is. Munióciót szállító lovas-oszlop parancsnoka is volt s mint ilyen, a legnagyobb lelkiismeretességgel legködött a munióciónak idejében a front legelejére való elszállításán s különösen nehéz körülmények között is bevált e minőségben.

Galambos József, a 69-ik gyalogezred ezredkiürtöse különösen a hegyek közt egymástól messze eső csoportokhoz és századokhoz vitte gyakorta a jelentéseket, amely szolgálat különös találményságot és bátorságot kívánt meg. Az ezrednek Piaski mellett lévő állásában a telefonösszeköttetés megszakadt. *Galambos*nak ez okból sűrű fegyverfűzésben egyik csoporttól a másikhoz kellett járogatnia a jelentésekkel, ezalatt valamelyik szakadékban két oroszra is bukkant, akiket foglyokul hozott magával. Fáradszorgalmas s kitartó volt, ezredéhez pedig szörnyen ragaszkodott. Mind a két kürtös a II. oszt. ezüst vitézségi érmet kapta.

Két bátor rohamozó.

Szokolai János és *Tóth* Ádám, 69-ik gyalogezredbeli bakák kötelességüket és halálmevető bátorságukat leginkább a rohamban igazolták. Piaski hegyhátaiban tábori őrségek vigyáztak arra, hogy az ellenség közeledése váratlanul ne érjen bennünket. Egyik ugyancsak általunk megszállott halom mellett mély bevágású, mindentel

cserjével s bozóttal benőtt szakadék nyílt. A két bakának ezen a mélységen kellett átjutnia, amikor összekötő járőröként egyik tábori őrségtől a másikhoz tartottak, hogy a parancsnokot az arcvonal előtti általános helyzetéről, valamint a magunk helyzetéről értesítsék. Menet közben egy átsurrant orosz patrull útjukat és megadása s szólította fel őket. A mi derék bakáink erre hurra-kiáltással előre futva, nekivágtak s egészen közelről, egy cserjétől jól elföldve, örült gyorstűzet indítottak az orosz patrull ellen, ezzel a hirtelen és merész cselekedetükkel vissza is verték a tulerős patrullt, amelyet azonfelül abban is megakadályoztak, hogy a mi állásainkba bepillantson. A két hős bakát az I. oszt. ezüst vitézségi érmmel tüntették ki.

A vitéz sebesültívó.

Pátrovics Mihály, 69-ik gyalogezredbeli tizedes, jó példával az alja rendelt egészségügyi személyzettel sok sebesültet mentett meg a megfagyástól. A piaskii hegy elleni rohamtámadáskor, amely az oroszok szapora tüzelése miatt nem mindjárt vezetett sikerre, a magunk és az ellenség arcvonala között sok sebesültünk feküdt a hóban. *Pátrovics* tizedes nem retent vissza attól a végtelenül veszedelmes vállalkozástól, hogy sebesültívóival együtt az előtérre kusszék, ott a sebesültet bekötöztette és hátravihesse. E bajtársias magatartása eredményezte, hogy neki és embereinek sok sebesültet sikerült a megfagyástól megmentenie. A II. osztályu ezüst vitézségi érmet kapta.

Két bátor bombavető.

Kálmán György 69. gyalogezredbeli káplár és *Jámor* József, ugyanezen ezred-bakája a bombavetésben vált ki. A piaskii hegy elleni támadások a legnagyobb áldozatokát kivánó rohamok is hiábavalók voltak az ellenség borzasztó tüzelése miatt. A két vitéz parancs nélkül, elszántan kusszót előre az ellenséghez egészen közel s noha az ellenség meglátta s erősen lövöldözte őket,

a kézigáratókat annak lövészárkába vetették, amivel sok ellenséges katonát tetek harcpercképpé. A II. oszt. ezüst vitézségi érmet kapták.

Gyermekszerecsétlenségek Nagyperkátán.

A háboru az iskolás gyermekeket is munkába állította. A falvakon mindenféle láthatók a 12—13 éves gyermekek a tarlón, a cséplésnél és egyéb gazdasági munkáknál, amint az édes anyának, az öreg apának segítenek. Ennek tulajdonítható, hogy az idén sokkal nagyobb számban fordulnak elő a gyermekszerecsétlenségek, mint más években. Cs ezen szerecsétlenségeknek most nem a gyermekpajkoság az okozója, hanem a kis munkás fejek és kezek tapasztalatlansága, vagy pedig a tulságos igyekvés.

Legutóbb Nagyperkátán történtek ilyen gyermekszerecsétlenségek. Rác István 12 éves fiúcska az orosz fogságba esett édesatyja helyett a járgánycséplőgépnél dolgozott. A járgány nyikorgó kerekét akarta megolajozni, a járgány azonban elkapta nadrágját s alsó testét összeroncoltta.

Gecseg András 15 éves nagyperkátai fiú pedig a takaróssal foglalatkodott. A megrakott szekérről oly szerecsétlenségnél esett le, hogy jobb lábán csonttörést, jobb karján pedig csonttörést szenvedett. Mindkettőt, a nagyperkátai kórházba szállították, ahol a kórház kitűnő főorvosa, dr. Gábler Lajos vette őket gyógykezelés alá.

TÁRCA.

Apró történetek a fogoly oroszokról.

Általában az oroszok nagyon jószívű emberek. Erre vonatkozólag egy jellemző eseményt érdekes eset történt ugyancsak a fenti községben. Az iskola udvarán hűvös fák alatt egy kocsihoz szendergett a tanító kis gyermeke. Aludt békésen a kicsike, mikor a foglyok egyiké kijött az udvarra. Amint meglátta a gyermekocskit, óvatosan odament a gyermekhez, lehajolt a kicsike és megcsókolta a csecsemő kezét, aztán hosszasan nézegette a szendergő kis angyalt, miközben arcát sűrűn szántották végig a szeméből kiszorduló könnyei. A tanító lakásából nagy érdeklődéssel néztek ezt a megható jelenetet. A tanító aztán minden tőle tudományát elővéve utána járt a dolognak, hogy megtudja az orosz feltűnő viselkedésének az okát. Maga az orosz aztán könyözve mesélte el a maga szo-

morú, megható háborús tragédiáját.

Oroszország egy kis falujában művelgette a földcsékkjét s élte szomorú, egyhangú életét. Az orosz muzsik minden földcsékkéig ragaszkodott ősi vagyonkájához, melynek megművelésében a felesége is segítkezett neki, hogy legyen mit ennie négy kis apró gyermekének. Munka közben érte a háború, melynek elején a győzedelmes ellenség messze behatolt orosz területre s eljutott a mi muzsikunk falujába is. A magyar katonák bevonultak a faluba; a lakosság kezdetben békésen viselkedett, hanem a falu közepe táján az egyik házból rálöttek a magyar bakákra, akik erre behatoltak a házba s a lövöldöző asszonyt, ami muzsikunk feleségét és 4-kis gyermekét, kegyetlenül fölkoncolták, a férfinék, aki az egész dologban ártatlan volt, sikerült még ideje korán elmenekülni. Később mint hontalan besorozták az orosz hádseregbe, így került fogságba, s hozzánk, Dunántúlra. Azóta nagyon szomorú, alig hallatja szavát s ha kis gyermekektől lát, menten elerednek a könnyei, mert észbe jut 4 kis

gyermeke, kik meghaltak, mert az anyjuk orvul rálött a magyarokra, mert gyilkolt s ezzel halált zudított magára, falujára, családjára. S a szegény szomorú melancholikus képű muzsik mégsem haragszik a magyarokra, csak sir, zokog fásultan nap-nap után, mintha csak a kegyetlen háború minden szomorúsága és tragédiája nyakába szakadt volna.

Az oroszok nagyjában jól érzik nálunk magukat. De azért nem csodálkozunk azon, hogy egyikben-másikban fölélő a szabadság utáni vágy és szökést kísérel meg. Nagyon érthető emberi tulajdonság ez, mely éppen úgy jelentkezik az Oroszországban levő magyar katonáiban, mint a maga földjéhez ragaszkodó muzsikban. Persze megpróbálnak mindenféle trükköt, hogy fogságukból szabadulhassanak. Pár nappal ezelőtt egyik fejérmeyei községben érdekes módot eszelt ki az egyik orosz fogoly. Mezei munka közben, mintha nagyon megszmajkolt volna, elment egy kissé messzebb levő kútra vizet inni. Nagyon sokáig elmaradt már, azért utána néztek, de a kút kö-

rül sem találtak mást, mint az orosz kalapját és kabátját. Az oroszoknak se híre, se hamva. Keressik, hívják, nincs sehol. Bizonyosan a kútra ugrott, kockáztatta meg végre valaki. Nem volt semmi mentő eszköz a közelben, hát elszaladtak a faluba, de persze mentésről már szó sem lehetett, legfeljebb a hullát tudták volna a kútból kiemelni. Nagy fátársággal kimenték a kút vizét, a hulla azonban nem volt sehol. Az orosz ugyanis, hogy keresőt félre vesse, kalapját és kabátját a kút mellé tette le, hogy öngyilkosságot sejtessenek, közben azonban nyakába vette a mezőt és eltűnt. A hatóság persze nagy erőféllyel keresi a szökevényt, ki olyan eredeti módon próbálta félrevezetni üldözőit.

Ilyen most mindenfelé a falu, hol a jökevő magyar nótászok mellett, valami végnépküliek egyhangú, szomorú dallamok rezegnek a levegőben, hol halgatag foglyok mellett kisirt szemű asszonyok sietnek ki dolagra, a mezőre. De hát ilyen az élet, ez a háboru... Dixl.

HIREK.

Napló.

Az a bizonyos sajtó mindig ismeretes volt türelmetlen, támadó hangjáról, melyben részesítette mindazt, ami valamiképpen keresztény, pláne katolikus volt. A háború elején egy időre mérsékeltek ezt a modorukat, ám most, amennyire a cenzura megengedi, vissza-visszatérnek régi harcmodorukhoz. Ezekben a csendesebb időkben is, mintegy parancsóra csaknem valamennyi újság öntudatosan használta a megtévesztő s nagyon hatásos recipét: írni sokat és dicsekedni mindarról, ami használ a szabaddokiművés és merkanfilista érdekeknek s elhallgatni mindazt, ami ezek ellen véthet; viszont pedig elhallgatni az ellenfőrt, vagyis a kereszténység érdekeit s kiszínezni mindent, ami valamiképpen árt hat neki. A háború legelején a bencések két-százézer koronát adtak hadicélokra. Ezt a ténny a liberális lapok az adakozók hosszú-hosszu sorában eldugva hozták. De hogy az x-i izraelita hitközség husz koronát adott a Vöröskeresztnek, azt Az Est a hírek között külön cím alatt hozta. A galíciai zsidók üldözéséről eleget olvastunk mindegyikről: de hogy a görög katolikusok közül csak a papok négyszázan szenvedtek üldözést, fogásot és számkivetést, azt a katolikus lapok nélkül sohasem tudtuk volna meg.

— **A magyar városok küldöttsége a királynál.** A mint már jeleztük, az ország összes városai egy hatalmas küldöttséggel járulnak Öfelségé elé hódolatul kifejezésére. A városok 3—5 taggal vesznek részt a küldöttségben. Székesfehérvár törvényhatóságát dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök, báró Mannndorff Géza, a város országgyűlési képviselője, dr. Saára Gyula polgármester, Grünfeld Jakab nagybirtokos és Karl István nagykereskedő fogják képviselni.

— **Uj zászlóalparancsnok.** Tattay István ezredes eltávozával a 17. honvédelmi gyalogezred pótzászlóaljának parancsnokává László István őrnagy nevezte-tett ki.

— **Fábián Gáspár beteg.** Az új városi árvalház tervezője, a nagy tudású s ideális lelkű ifjú műépítész a háború kezdete óta színtel nélkül, a legnehezebb körülmények közt szolgálta hazáját mint pionier-hadnagy. Fáradhatatlan kötelesség teljesítését Öfelsége a „Signum laudis“ kitüntetéssel jutalmazta. Most nagy részvételt halljuk, hogy a rémes téli hadjáratok szerencsésen végig küzdött hadnagy tífuszban súlyosan megbetegedett s a galíciai Tuchlaban fekszik. Reméljük, hogy az érte aggodó sok jóbarát imájára az Úr viszszaadja a legjobbak egyikének egészségét.

— **Körménét.** Augusztus hó 1-én vasárnap mindkét plebánia-templomból reggel 7 órakor indul a körménét a szőlőhegyi kápolnához.

— **Orosz fogságban.** Parragh Tibor a 17. h. gyalogezred hadapródja — ki a harc téren számtalan esetben jelenteket járónak, egy ilyen eset alkalmával — sebesülten orosz fogságba került.

— **A Szt. Ferencrend bucsuja.** Augusztus hó 2-án hétfőn lesz a Szt. Ferenc-rend évenként szokásos bucsuja, az ugynevezett Porciunka-bucusi; azok a hívek, akik ezen alkalommal a ferenczrendiek templomában szentgyónáshoz és áldozáshoz járulnak teljes bucsuban részesülhetnek. A teljes bucsu a megholt hűvekre is alkalmazható. A bucsu napján hétfőn 8 órakor ünnepélyes szent mise lesz a ferenczrendiek templomában. A szent beszédet Papp Lajos belvárosi káplán tartja.

— **Katonahálál.** Szabó József mézszármester, 17. honvédelmi gyalogezredbeli őrmester, f. hó 31-én a harc téren kapott betegség következtében 40 éves korában meghalt. A temetés augusztus hó 1-én délután lesz a csapatkórház halottasházából.

— **Lassubb lesz a tábori posta.** A közel jövőben az eddiginél valamivel késedelmesb lesz a harc téren és a békes területet között való postai közlekedés. Ennek magyarázata az, hogy az egyes helyeken feltámadó járványok elterjedésének megállítására véget, a katonai parancsnokságok a harctérre küldött levelek, levelezőlapok és csomagok minden egyes példányának vegyi és technikai uton való fertőtlenítéséről gondoskodnak. Ne okozzon tehát a posta késedelmessege felesleges, hiábavaló aggodalmakat az ithonmaradtak körében; a késedelmet helyes egészségügyi követelmény okozza.

— **Szabályrendelet a villanyotrányok ellen.** Sága Lajos rendőrfőkapitány szabályrendeletet készített a közvilágításról, amely szerint a villanygáz az előforduló botrányok miatt megbüntethető. A szabályrendelet miniszteri megerősítést biztosra lehet venni, mert Nyitra is hasonlóképpen járt el s a miniszter a szabályrendeletet jóváhagyta. Szóval újabb reményünk van, hogy végetvethetünk a türelmetlen villanyotrányoknak.

— **Közgyűlés.** A székesfehérvári belvárosi kisdudó-egyesület aug. 1-én délelőtt fél 11 órakor (határozatképesség esetén 11 órakor) tartja saját házában évi rendes közgyűlést.

— **Sebesültek érkeztek.** Pénteken délután 200 sebesült érkezett Székesfehérvárra, akik közül legtöbb hadifogoly volt Lembergben. Az oroszok azonban a város felszabadulásakor hátrahagyták őket, mert harc képtelenek. Sok amputált van közöttük.

— **Dühöngő cseh katona.** Pénteken éjjel nagy botrányt rendezett egy cseh katona a Nádor-utcában. Három cseh katonát igazolásra szólított fel egy detektív szakaszvezető, mire a cseh vezetek ékelten zajt csaptak, különösen az egyik valószínűleg őrzőgöngy s a szakaszvezetőre támadt. Majd egy csendő jött a szakaszvezető segítségére, mire két cseh futásnak eredt, a harmadik azonban tovább dulakodott, miközben a magyarokat és az osztrákokat gyalázatos módon szidalmazta. A dühöngő cseh katonát az éjjeli őrzőjárat kényszerzubbonyal fektette meg s bekisérték a laktanyába.

— **Meghívó.** A „szent Dónát“-ról elnevezett temetkezési társulat f. évi augusztus hó 8-án azaz vasárnap reggel fél 9 órakor a felsővárosi plebánia templomban szent misét mond, utána pedig a plebánia épületben rendes befizető közgyűlést tartja, melyre a tagokat ezuton tiszteltet meg hívja az elnökség.

— **Térzene.** Vasárnap délelőtt fél 11-től 1 óráig a 35. gyalogezred zenekara térzenét tart a Zichy ligetben a Hadszékgyűző javára. Belépődíj 20 fillér.

— **Meghalt az adonyi családi dráma áldozata.** Vacsovits András adonyi lakos — mint megírtuk, két-szer rálított feleségére, azután pedig saját ereit vágta fel a Dunába akart ugrani, de a csendőrség megakadályozta az öngyilkosságát. Vacsovits Andrástól Budapestre szállították, ahol behalt sérüléseibe. A tragikus véget ért asszonyt Adonyban temették el.

— **Rokkant hőseinkért.** A Székesfehérvári Polgári Dalkör és a DV. Műhely dalegyesület a cs. és kir. 35-ik gyalogezred teljes zenekarának közreműködésével a székesfehérvári és fejérmegyei rokkant katonák javára augusztus 8-án (vasárnap) a Polgári Lövédeiben nagy-szabású ének- és zenedélután rendez, Sorrend: Erkel Ferenc: Nyitány a Hunyadi László c. operából. Előadja Köhler Antal személyes vezetése alatt a cs. és kir. 35-ik gyalogezred zenekara. Szent-Gály Gyula: Üdvözlőkár. (Férfikar zenekisérettel). Delaye G.: Magyar rap-szódia. (Zenekar.) Hoppe Reszó: Daloljátok! (Férfikar.) Komzák K.: Barátaink! Egyveleg. (Zenekar.) Lengyel himnusz. (Ez alkalomra szervezett vegyeskar.) Wilhelm Károly: A Rajna öre. (Die Wacht am Rhein). Férfikar. Lehár Ferenc: Reiterlied 1914. (Zenekar.) Réffy Géza: Három eredeti magyar dal. (Férfikar.) Kálmán Imre: Aranyt vásért. (keringő) Zenekar. Huber Károly: Magyar királyinduló. Férfikar zenekisérettel. Az egyesített zenekarokat Jámber Zsigmond zenekolai tanár, a Polgári Dalkör karnagyja vezeti. Kezdeté d. u. pontban 5 órakor. Belépődíj: személyenként 60 fillér. A felülfizetéseket hirlapokban is megköszönjük. Kezdezőtlen idő esetén az ének- és zenedélután a Polgári Lövéde ujjalakított nagy termében tartatik meg.

— **Nem volt koléras.** Mittek Sebestény katona, amikor a székesfehérvári hadikórházba helyezték, koléragyanus tünetek között megbetegedett. A bakteriologiai vizsgálat megállapította, hogy Mittek nem volt koléras.

— **Agyonvert orosz hadifogoly.** Egyik fejérmegyei községben, a hol szintén orosz hadifoglyok aratnak, két orosz összeveszett s fejszével igazították el ügyüket, amely az egyik halálával végződött. Az agyonvert hadifoglyot Székesfehérvárra szállították.

— **A Hazai Biztosító Társaság** Páka Hermann titkár, ki 15 éven át a pozsonyi főügynökséget vezette, Székesfehérvárra helyezte át, megbízván őt az itteni főügynökség vezetésével. A társaság nemcsak tűz- és jégkárok, hanem betörés ellen is biztosít, mely biztosítási ágazat épen jelenleg időszerű, azonkívül élet-, baleset- és gyermekbiztosításokat is elfogad. Az iroda a régi helyen, Megyeház-tér 6. sz. alatt marad, hol az érdeklődőknek minden felvilágosítással szíves készséggel szolgálnak.

— **Rövid hírek.**
A járványbizottság szombaton délután 3 órakor ülést tartott, amelyen a járványkórház ügyével és a járványok elleni védekezéssel foglalkozott.

— **Elég a lisztünk.** A város közlemezési bizottsága pénteken délután ülést tartott, amelyen megállapították, hogy a város augusztus 15-ig el van látva liszttel.

— **Díjnokot keresnek.** A rendőrfőkapitányi hivatalban egy díjnokra van szükség. Aki ezen állásra pályázni akar, jelentkezze a főkapitányságnál.

— **Pislogott a villany.** Pénteken este tízenegy óra felé a drága villanyunk botrányosan pislogott, már-már a teljes elsötétéssel fenyegetett. Miféle vis major szerint tud ilyen szépen pislogni ami híres villanyunk.

— **Szomorú jelenség.** A katonai hatóság megdöbbenne tapasztalja, hogy a legénység között gyakran előfordulnak a fertőző betegségek, miert is kéri a rendőri hatóságok, hogy a legrészgőbb intézkedéseket léptesse életbe.

— **Ujtás a női reform-fűzők tere-n;** gyári lerakot sikerült szerzenem oly higienikus „Rádium“ reform-fűzőkből, melyek a gyomot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csípőt fűzik, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, ülésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Rádium“ fűzőt tessék kérni! Egyedüli elárúsítás egész megyére Vermes Frigyes-nél. Blous-udjónságok állandó rak-táron.

Vasárnap, augusztus 1-én

A Rawson-ház

titka. STUART VEBBS. világhírű detektív naplójából készült irodalmi detektív-dráma 4 felvonásban, 1500 méter.

Kiegészítő műsor: Borkum (term.) Polly szabadságos, (vig.) A kedélyes nyaralás (humoros.)

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

Kedden, augusztus 3-án

Bakfisszerelem.

Vigjáték 3 felvonásban.

Főszerepben: DORRIT VEIXLER. Remek kiegészítő műsor.

Kovács Lili és Batori Béla Székesfehérvárott. Pénteken és szombaton a bpesti Apollo Színház művész személyzete tartja vendégjátékát a helybeli Apollóban, városunk volt kedvenceinek Kovács Lili és Batori Béla fellépésével. A fővárosi Apolló több mint 100 előadást elért „A paradicsom” című énekes mozi-szecesset és a „Riadó” című operettet adják elő. A szereplő többi művészek is részben ismeretek előtűntek, Szabolcs Ernő, Szöllőssy Rózi, Kovács Fanny, Sziklai Jenő és Fenyő Aladár. A szeszámokat Sephanides Károly a kolozsvári Nemzeti Színház karmestere kíséri zongorán. Ezen előadásokra jegyek már holnapról kezdve előre válthatók az Apolló pénztáránál és Krausz Verona tőzsdéjében.

Bojtorjánhajszesz korpásodás, hajhullás ellen kiütöndön bevált szer üvege 1 kor. 20 fillér. Kapható **Szucs Róbert** Magyar Korona gyógyszerárban Kossuth-u. sarkán.

GÉPSZIJ legjobb minőségben kapható **Langrá Gábor** és **Fia** borkereskedésében **Jókai-utca 8.** Naponta postai szétküldés. Telefon 100.

PUMEI kávébehozatal SZÉKESFEHÉRVÁR :: (BARATOK ÉPÜLETÉ) :: Pörkölt kávékeverékei utolérhetetlenek! Saját villamos kávényagpörköldé! Telefon 250. Nagyszerű újítás folytán gyermekföltételek a legsikerültebben készülnek **VIRAG** műtermében **Rákóczi-utca 5.** Szolid egységes árak. Telefon 334.

A Fejérmegyei Napló HADIPOSTÁJA

Reichenbach József 66. gy. e. 4. századbeli (Fejérmegye, Sukoró községében 1890.-ben született) gyalogos felől az a hivatalos jelentés érkezett hozzánk, hogy megsebesült. Minthogy a sebesüléséről szóló jelentés már régibb keletű, s eddig hadikórház felvételét nem jelentette, lehetséges, hogy sebesülten hadifogságba esett.

A többi kérdésektől a mai napig még nem kaptunk értesítést.

Telefon 233. — Telefon 233.

Vasárnap, augusztus hó 1-én **Közkívánatra**

Filmszenszáció! **A szép Kizárólagos jog.**

KATHYLIN kalandjai. VII-VIII. fejezet.

A filmprodukción legcsodásabb és leggrandiózusabb alkotása. Amerikai dzsungel-dráma 35 felv.

SZÍNHÁZ.

A Ravson-ház títká. Stuart Webbs világhírű detektív naplójából készült irodalmi detektív drámát mutatja be ma vasárnap egy napos műsor keretében az Apolló Színház. A darab főszereplője Erust Reicher, a kiváló német színész. A kép eltér a többi detektívdrámtól, amennyiben tartalma finom szellemes ötletekből áll. A műsört egy tájkép és vígjáték egészíti ki. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

A mai naptól az Apolló hetenként 4 szer tart előadást és pedig kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap. Hétköznap 2 előadást fél 7 és 9, vasárnap 4 előadást 3, 5, 7 és 9 órákor.

Szerkesztői üzenet.

K. R. Adony, Hálásan köszönjük azokat a frissen küldött szencziókat. Ha minden tudósítónk ilyen lelkiismeretes, főleg oly gyorsan teljesítő tudósítás közzétételét, úgy nem lenne okunk sohasem panasza. Kérjük továbbra is szíves tudósításait, mi mindig szívesen hallgatjuk az adonyi telefon csilingelését.

APRÓHIRDETÉSEK.

Kézalatt sürgősen veszek jobb ruhászekrényt, asztalt, ágynót stb. Cím a kiadóban.

5 darab 7-10 literes boroshordó eladó. Cím a kiadóhivatásban.

Pergett méz eladó Kigyó utca 16. sz. alatt.

Műszeretnek való lécek kaphatók Koháry József asztalosmesternél Halter 3. (Ponty épület.) Buza piac.

Megegybeli polgári iskola székhelyén levő család Székesfehérvárott iskolába járó fia helyett az iskoláévre „cserebé” vesz egy fiutanulót. Cím a kiadóhivatásban meg tudható.

Egy jó házból való fia tanulónak felvételt Gebauer Testvérek bodegájában. Kossuth-utca.

Kitűnő hangu koncert zongora. (elsőrendű gyártmány) eladó. Tavirva u. 21.

Egy kettős boltajtó eladó. Ósz u. 2. szám.

Kertész kerestetik igen előnyös feltételek mellett 2-3 holdnyi konyhakertészethez, — ugyanok t buzaföldet és városi páskumok bérbeadandók. Felsőváros Juth-telep.

Ha cseledányra van szüksége, forduljon a Kath. Háziasszonyok Országos Szövetségének székesfehérvári egységéhez. (Pirosalma u. 6)

Egy családi ház modern berendezéssel, parkírozott udvarral kiadó. Tudakozódi Szögyény Marich utca 1. sz. ajtát Vekerlei Ferencnél lehet.

Csemeseg-kukorica, zöldbab, ösz ütletésre alkalmas eperpalanta, ki való fajú krizantémum tövek kaphatók Széchenyi-utca 26. sz. a.

8-10 kocsi való tragra eladó. Széchenyi-utca. 26. sz. a.

Gyümölcs-utca 20. szám alatt 2 szobás lakás előszobával és minden hozzátartozóval együtt minden órában kiadó.

Hirdetmény.

Pázmánd község előljárósága közhírre teszi, hogy néhai Hodusz Béla hagyatékát képező egy drb. 6 löerejű igazlokomobil és 2 drb. teljesen új malomkó f. évi augusztus hó 8-án d. u. 2 órákor Pázmándon nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek fog eladatni. A becsáron alul eladva nem lesz.

FELHÍVÁS.

A Székesfehérvári Kölcsonös Népsegélyező-Egylet igazgatósága

hat évre terjedő új évtársulatot alakít, melynek heti befizetése folyó 1915. évi augusztus hó 1-én veszik kezdetűket.

Az új évtársulatnak tetszés szerinti mennyiségű 20 filléres betétet tagjai lehetnek: a magyar szent korona országai területén lakó ön-jojú, vagyonukkal szabadon rendelkező egyének és testületek, úgy törvényes képviselőjük bejelentése mellett kiskorúak is.

Miután erről az érdeklődő nagy-közönséget értesíteni és tömeges heiratkozás felhívni szerencsénk van, egyuttal tudatjuk, hogy azok, kik ezen alakítandó

negyvenhatodik évtársulatnak

HETENKÉNT 20 FILLÉRES

BETÉTTEL

tagjai óhajtanak lenni, beiratkozás végett az egyiet helyiségében (Kossuth-utca 3. sz. alatt, az emeleten) személyesen vagy megbízottjuk által alulirt naptól kezdve jelentkezhetnek.

Beiratkozás alkalmával a betéti könyvecskéért 20 fillér, beiratási díj fejében pedig 40 fillér fizetendő.

Kölcsonös állandóan folyósitatnak.

Székesfehérvárott, 1915. évi július hó 1-én.

A székesfehérvári kölcsonös népsegélyező egylet igazgatótanácsa.

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevő közönség tudomására hozni, hogy Felsőváros, Templom-köz 1. szám alatt levő

Spitzer és Hochstädter-féle

VEGYES-KERESKEDÉST

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően újjonnan berendezem és augusztus hó 4-én megnyitom.

Legmeszebbmenő figyelmes kiszolgálás ellenében kérem a mélyen tisztelt vevőközönség szíves pártfogását kiváló tisztelettel

Ifj. Spránitz Alajos.

Gyermek-, női- és férfi-sandalok. Vászón és bőrcipők. Divatos női bluzok és pongyolák. Komótfűzők és napernyők. Szalma- és vászonkalapok. Nagy választékban kaphatók Kovács Antal ur-, női-divat kereskedésében.

SZÜLÖK FIGYELMEBE
A Székesfehérvári Diák-Otthon polgári isk. előkészítő tanfolyamára
megkezdődtek a beiratások. A beiratásokat WEISENFELD JÁNOS igazgató-tanító (Rákóczi-u. 8. városi községi elemi-nép iskolában) naponként d. e. 11-12-ig és d. u. 3-5-ig eszközöl. Beiratási-díj 10 korona.

Általános Bank és Takarékpénztár r. t.
Székesfehérvár, Nádor-utca.

Betéteket elfogad előnyös kamatozás mellett. Váltókat leszámítol. Értékpapirokat vesz és elad. Sorsjegyeket csekély foglaló befizetése mellett elad s a hátralék tetszés szerinti összegben törleszthető. Kísorolt sorjegyeket és szelvényeket bevált. Külföldi pénznemeket vesz és elad. Tőzsdai megbízásokat pontosan teljesít.